

MLADÁ FRONTA a.s.

Obnovené snahy Pepsi

Chceme předhonit Kofolu, říká šéf české pobočky koncernu PepsiCo Josef Neumann.

ROZHOVOR
str. 14-15

Španělské volby

Dva týdny před volbami ve Španělsku to vypadá na opětovné vítězství vládnoucí Lidové strany; krajně levicový Podemos bude zřejmě až čtvrtý.

TÉMA
str. 10-11

➔ CZK/EUR • 27,020/+0,000 Kč ➔ CZK/USD • 24,841/+0,156 Kč ➔ PX • 930,67/-1,62% ➔ EURO STOXX 50 • 3297,46/-1,87% ➔ ZLATO • 1074,20\$/+0,34%

KOMENTÁŘ: LIKNAVOST JAKO PROGRAM / str. 16

Krátce

Rizikový kapitál J&T jde do Chorvatska

Finančníci ze skupiny J&T loví ve vodách začínajícího chorvatského byznysu. Fond rizikového kapitálu J&T Ventures sondoval v Záhřebu možnosti investic do start-upů. **str. 4**

Česká Umbrella bude řídit expanzi Němců

Obří německý autobusový dopravce FlixBus si zvolil Prahu jako základnu pro expanzi na Východ. Partnerem mu je česká Umbrella Couch & Buses. **str. 6**

Čína sní o drahých emisních povolenkách

Čínská vláda hodlá spustit systém obchodování s emisí CO₂. V zemi je sedm pilotních povolenkových burz, ale prakticky se na nich neobchoduje. **str. 7**

O2 smí vykoupit akcie za 297 korun

Akcionáři operátora O2 schválili podmínky pro zpětný odkup akcií. Firma může vykoupit až deset procent; maximálně za 297 korun za akcii. **str. 8**

 twitter.com/e15news

JAN MLADEK : Situace v OKD začíná být vážná. Čchi o ní jednat s předsedou ČMKOS Středulou a předsedou hornických odborů Sábelou.

Móda odposlechů

Soudy a policie musí informovat odposlouchávané osoby, jejichž stíhání zastavily. Loni měl protimafiánský útvar takto postupovat u **240 lidí**, protikorupční u **59**. O odposlechu se ale **dozvěděli jen čtyři lidé.**

UDÁLOSTI / str. 2

Policie v roce 2009 monitorovala 4571 telefonních čísel, loni to bylo 7528 případů.

Využívání schválených odposlechů

(za posledních šest let)

útvar pro odhalování organizovaného zločinu
100%

protidrogový útvar
70%

protikorupční útvar
20%

Kolář ET5

Zápisník
Zdeňka Pečeného

Ropné sny

Ceny ropy dál klesají, protože země OPEC pod diktátem Saúdské Arábie nechťejí snížit produkci, což by ceny zvedlo. Totéž se ostatně dělo koncem devadesátých let. Tehdy někdo předpovídal OPEC bankrot, ale o osm let později se ropa prodávala za patnáctinásobek. Kdyby se to mělo dnes zopakovat, cena by musela vylétnout ze čtyřiceti dolarů na šest set. Země především Perského zálivu tehdy zachránila startující čínská ekonomika, která náhle potřebovala ropu. Hodně ropy. Čína ale už tak prudce neroste a sílí hlasy, že její skutečný růst je ještě slabší, než jaký uvádí vláda. Takže to s růstem cen ropy tak žhavé nebude. Pokud odněkud nepřiletí další miliardová ekonomika.

Ve vlacích Českých drah se už dá platit kartou. Pravda, jen zkušebně a na pár tratích. Jeden by se snad i zaradoval, kdyby se – stejně jako v případě testovacího placení kartami na České poště – nepodařilo do kalendáře. Tyto zprávy se totiž měly psát v roce 1995, nikoli 2015. Jedno plus by tu ale bylo. Terminály ve vlacích mají fungovat i off-line, tedy bez mobilního signálu. A s tím je to na českých kolejích prachbídné.

Air Bank minulý týden spustila rafinovanou novinku. Umožní klientům elektronickou evidenci účtenek a faktur. Až na konci prezentace jim sdělila, že je služba bude od příštího roku stát tři stovky ročně. Kdo rád pořádek v účtenkách, ať platí.

Protagonisté dne

Vojtěch FILIP
PŘEDSEDA KSČM

Stranu poškozují kauza europoslance Ransdorfa. Postavila se za něho navzdory skutečnosti, že ho obvinila švýcarská justice.

str. 3

Josef BÁRTA
ŠÉF CS LOKO

Strojírny přijímají další pracovníky, neboť otevírají dvě provozovny na Moravě a nabíhají jim nové sériové zakázky.

str. 5

Joe KAESER
ŠÉF SIEMENSU

Koncern v příštím roce zvýší výdaje na výzkum a vývoj o 300 milionů eur na 4,8 miliardy eur. Od roku 2014 vzrostla tato částka o pětinu.

str. 8

Foto: Žtk

REKORDMAN. Ze tří českých specializovaných policejních složek je v odposleších neaktivnější Útvar pro odhalování organizovaného zločinu řízený Robertem Šlachtou.

Kriminalita klesla, odposlechů přibýlo

■ Policie si pomocí odposlechů usnadňuje práci, tvrdí odborníci. Podezřelí se málo scházejí a místo toho si telefonují, oponují vyšetřovatelé.

Pavel Otto

Počet trestných činů v Česku loni poprvé za deset let klesl pod 300 tisíc. Když náměstek policejního prezidenta Zdeněk Laube zveřejňoval tyto údaje, zapomněl dodat, že současně vzrostl počet odposlechů. „A poměrně strmě se vrací na úroveň neblaze proslulých let 2002 až 2004, kdy odposlechové aktivity zažívaly boom,“ komentovala statistiky ministerstva vnitra poslankyně výboru pro bezpečnost za ODS Jana Černochová.

Policie v roce 2004 provedla rekordních 9610 odposlechů, o pět let později 4571. Od té doby se jejich počty vyšplhaly až na loňských 7528. V řadě kauz byl přítom zásah do ústavního práva na soukromí zbytečný.

„Takto získané informace měly přímý či nepřímý podíl

na trestním řízení ze dvou třetin, ve zbylých případech nebyly využity,“ stojí v analýze Unie obhájců ČR zpracované na základě podkladů rezortů vnitra, spravedlnosti a Nejvyššího soudu.

Ze tří českých specializovaných policejních složek je v odposleších neaktivnější

Policisté používají taktický postup zvaný **fishing.** Vyžádají si odposlechy na co nejvíce lidí a čekají, co se chytí.

Útvar pro odhalování organizovaného zločinu řízený Robertem Šlachtou. V posledních šesti letech využíval odposlechy ze sta procent. Národní protidrogová centrála v průměru ze sedmdesáti a Útvar odhalování korupce a finanční kriminality z dvaceti procent.

„Stává se, že policie požádá státního zástupce a soud o odposlech, ale nakonec ho ne-realizuje, protože získá pádnější důkazy. Zanikne tak nutnost jeho použití,“ vysvětlil advokát Václav Vlk, který se na analýze podílel. „V případě ÚOOZ dochází k nadužívání odposlechů, aniž by byla hodnocena jejich přiměřenost,“ dodal.

Vysvětlení pro postup Šlachtova útvaru nabízí politolog Tomáš Šmíd, který se věnuje policejním praktikám. Příslušníci protimafiánského útvaru podle něho rezignovali na klasickou operativu, především na práci s informátory. „Používají taktický postup, kterému se říká fishing. Pomyslné síť rozhodí na co nejširší plochu, vyžádají si odposlechy na co nejvíce lidí a čekají, co se chytí. Často je úlovek velmi nesourodý,“ napsal Šmíd.

Rovněž poslankyně Černochová je přesvědčena, že strážci zákona si odposlechy rádi a často zjednodušují práci. Policie oponuje – podezřelí se prý stále méně scházejí osobně a čím dál častěji používají mobilní telefon.

Ransdorf: Vyvrátil jsem, že bych spáchal zločin

■ Švýcarská justice považuje českého europoslance a tři Slováky za obviněné.

Vedení KSČM vidělo dokumenty, které vyvracejí domněnky, že by se její člen a europoslanec Miloslav Ransdorf dopustil trestného činu, uvedl předseda strany Vojtěch Filip. „Bylo to ověřeno stanoviskem státního zastupitelství, že proti němu

nebylo vzneseno žádné obvinění,“ řekl Filip. Kauza tím pro stranu končí a nebude jí dále komentovat.

Švýcarská policie zadržela Ransdorfa spolu se třemi Slováky ve čtvrtek v curyšské bance. Mluvčí vrchního státního zastupitelství v Curychu Corinne Bouvardová uvedla, že švýcarská justice považuje všechny čtyři za obviněné a žalobci s nimi vedou trestní řízení kvůli majetkovým deliktům.

Ransdorf vyloučil, že by naletěl podvodníkům. V bance prý nechtěl vybrat peníze, žádal informace k dědictví po Švýcarce, jež zemřela v roce 2005. Podle slovenského ministra vnitra Roberta Kaliňáka policie zadržela čtveřici pro podezření, že se pokusili o převod peněz na základě dokumentů, jež neodpovídaly skutečnosti. Slovenská média uvedla, že v transakci šlo o 350 milionů eur. /čtk/ **Více E15.cz**

Krátce

V čele klubu TOP 09 stanul Laudát

Poslance opozičního klubu TOP 09 a Starostů nově vede dosavadní místopředseda frakce František Laudát. Ve funkci vystřídal Miroslava Kalouska, který se na listopadovém sněmu TOP 09 stal předsedou strany.

Madona z Vevří patří církvi, rozhodl soud

Národní galerie musí vydat církvi obraz Madony z Vevří. Rozhodl o tom pravomocně pražský městský soud, který zamítl odvolání

galerie. Potvrdil tak původní rozsudek, jenž vyhověl žalobě římskokatolické církve, která chce středověkou památku získat. /čtk/

Obce kritizují zákon o hazardu

Po komplikovaném jednávání novely zákona o loteriích ve sněmovně se jí dnes začnou zabývat senátoři. Neutichají přitom protesty proti nynější podobě zákona, který pro příští rok zvyšuje zdanění loterií a výherních automatů na 23 a 28 procent. Do boje se pouští i Svaz měst a obcí. /duk/ **Více E15.cz**

Třetina velkých firem přijme nové zaměstnance

■ Podnikům se nedaří obsadit tisíce pracovních míst, a to i těch, u kterých stačí nízká kvalifikace.

Markéta Žižková

Seďm procent firem chce v prvním čtvrtletí příštího roku nabírat zaměstnance a stejné množství propouštět. Celkově tak bude trh práce stagnovat, ukazují výsledky Manpower Index trhu práce.

Skutečnost, že na přelomu roku nenastávají výkyvy, je podle personalistů dobrá zpráva. Nabírat chtějí hlavně velké firmy, přesněji 29 procent z nich. Největší zájem o pracovníky trvá ve strojírenství, elektrotechnickém průmyslu a logistice. Propouštění hlásí naopak kvůli zimní sezoně sektor zemědělství, těžby a hotelnictví. Opatrně si počínají malé podniky.

Zaměstnavatelům s chutí přijímat lidi přitom chybějí tisíce pracovníků. „Již neplatí, že společnosti nemohou najít pouze dostatek odborníků. V Česku jsou také

tisíce neobsazených míst ve výrobě, skladování a call centrech,“ popsala generální ředitelka ManpowerGroup Česká a Slovenská republika Jaroslava Rezlerová s tím, že u lidí registrovaných na úřadech práce se často nesetkává nabídka s poptávkou. Situace se podle personalistů zvolna blíží předkrizovým rokem.

Nezaměstnanost přestala klesat

Nezaměstnanost v Česku zůstala v listopadu na říjnových 5,9 procenta, uvedl úřad práce. Nezaměstnaných ale oproti říjnu mírně přibýlo, a to o necelou tisícovku na zhruba 431 tisíc. Významný podíl na tom má ukončování sezonních prací. Loni v listopadu činila nezaměstnanost 7,1 procenta. Nejméně nezaměstnaných hlásí Praha, a to 4,2 procenta. Nejvyšší nezaměstnanost zůstává v Ústeckém kraji, kde dosahuje 8,8 procenta. Na jedno volné pracovní místo připadá v Česku průměrně 4,1 uchazeče.

A150000397

INZERCE

FREYWILLE.COM | VIENNA
Havířská 3 +420 272 142 228

Nakupujte v našem eshopu: shop.FREYWILLE.COM

FREYWILLE
PURE ART

Hommage à
HUNDERTWASSER

Skupina J&T loví startupy v Chorvatsku

■ Fond J&T Ventures jedná o vstupu do chorvatského start-upu IndieKnow.

Jaroslav Bukovský

Finančníci ze skupiny J&T hledá ve vodách začínajícího chorvatského byznysu. Fond rizikového kapitálu J&T Ventures sondařoval v Záhřebu možnosti investic do zdejších start-upů. Byznysové menu největší letošní balkánské burzy kapitálu pro začínající podnikatele pořádané pod

záštitou Evropské komise a Světové banky čítalo na 54 regionálních podniků. České investory zaujal chorvatský projekt IndieKnow, B2B platforma pro turistické služby.

„Myšlenka projektu se nám líbí a společně se bavíme, avšak nic není zatím dané a nic finální,“ uvádí mluvčí J&T banky Monika Veselá. Právě Chorvatsko se po Česku a Slovensku stalo třetí zemí, ve které se finančníci z J&T Ventures jako partneři startupové konference letos ucházejí o začínající byznys. „Je to vhodné místo pro setkávání investorů a odborníků se startupisty,“ dodává Veselá.

Fond J&T Ventures cílí na investice do začínajících

projektů v regionech střední a jihovýchodní Evropy, za více než rok existence zatím fond nalil do regionálních firem přes čtyřicet milionů korun včetně českých projektů, jako FetView či Dateio, slovenské Pygmalios Analytics či finské 720°.

Chorvatsko je jednou z největších startupových líhni Balkánu, nitky takřka šedesát procent regionálních firem shánějících startovní kapitál vedou právě do Záhřebu. Zdejší startupový trh láká vedle J&T i hráče jako ra-

kousko-americký fond rizikového kapitálu SpeedInvest, peníze nabízejí i investoři sdružení pod zámořskou značkou StartLabs.

Chorvatsko není pro skupinu J&T žádnou novinkou, česko-slovenští finančníci zde působí v bankovním sektoru i turistickém ruchu.

Zhruba třičtvrtinový podíl vlastní skupina J&T v chorvatské bance Vaba Varaždin, byznysmeni z české RMS Mezzanine, spřízněné s finanční skupinou J&T, pak letos investovali miliony eur do rekonstrukce luxusního hotelového komplexu Plat a přilehlé pláže, poničených během válečného konfliktu při rozpadu někdejší Jugoslávie.

ZÁJEM NA ZÁPADĚ ROSTE. Prodeje vozů Škoda na trzích Evropské unie v listopadu přesáhly třiatřicet tisíc kusů.

Zájem o vozy Škoda v listopadu mírně oslabil

■ Škodu Auto trápí špatná situace na ruském trhu. Výrazné zhoršení tamních prodejí se již promítá do celkových výsledků automobilky.

Mladoboleslavská automobilka Škoda Auto v listopadu dodala zákazníkům 89 tisíc vozů, což meziročně představuje pokles o procento a půl. Propad prodejí způsobila napjatá situace na ruském trhu. V Rusku klesly prodeje Škody téměř o čtyřicet procent. Dodávky zákazníkům Škody naopak rostly v západní a střední Evropě

„Naše celosvětové prodeje zůstávají na vysoké úrovni. Pozitivní je zejména vývoj

prodeje nových generací našich modelů,“ uvedl k výsledkům člen představenstva firmy Werner Eichhorn.

V západní Evropě přesáhly v listopadu dodávky vozů Škoda 33 tisíc. Odbyt ve východní Evropě byl slabší. Na trzích kromě Ruska motoristé koupili necelých tři tisíce vozů značky.

Největší propad znamenala automobilka v Rusku, kde v listopadu prodala necelých pět tisíc vozů, což je meziročně o téměř čtyřicet procent méně. Na svůj největší trh, do Číny, dodala Škoda v listopadu zá-

kazníkům téměř sedmadvacet tisíc vozů a dosáhla tak úrovně loňského listopadu. Mladoboleslavská automobilka zde plánuje výrobu dvou nových modelů. V závodě v Šanghaji chce kromě již avizovaného sedmimístného SUV začít vyrábět další dva terénní modely.

V letošním prvním pololetí Škoda prodala 544 tisíc vozů, meziročně o 4,2 procenta více. Dosáhla tak nového prodejního rekordu za první pololetí.

Provozní zisk za první pololetí zvýšila o 22,8 procenta na 522 milionů eur.

Za listopad dodala Škoda Auto zákazníkům

89 000
nových vozů.

/čtk/

CZ Loko hledá nové lidi i trhy

Strojírna CZ Loko z České Třebové letos přijala stovku pracovníků, v příštím roce bude hledat ještě dalších šest desítek lidí. „Otevíráme dvě nové provozovny na Moravě a nabíhají nám nové sériové zakázky,“ řekl Roman Čechura z firmy, která včera představila novou řadu posunovacích lokomotiv. Pro stroje podnik hledá nová odbytiště.

Podniku totiž letos klesly prodeje na východních trzích o půl miliardy korun. Firmy se dotkl propad hodnoty rublu a rovněž embargo, které uvalily na Ruskou federaci Evropská unie a USA kvůli konfliktu na Ukrajině a anexi Krymu. „Ruský trh jsme neopustili, ale vývoj ekonomiky a nálady na trhu nám prostě nesvědčily,“ dodal Čechura. Nosným produktem strojařů

z České Třebové jsou lokomotivy pro drážní operátory ve střední Evropě. Nové klienty CZ Loko již získala ve Finsku nebo Turecku. Nadále se společnost zaměřuje i na modernizaci speciálních vozidel pro údržbu tratí.

Společnost aktuálně zaměstnává 800 lidí. Hlavní závod má v České Třebové, další provozovny v Jihlavě a Nymburce. Minulý týden podnik otevřel nové laserové centrum v Žamberku, které se bude podílet na výrobě kabin, chladičů, nádrží a dalších kovových komponentů lokomotiv a traťových vozidel. Nové pracoviště nahradilo staré technologie výroby.

Holding CZ Loko loni vykázal obrát 2,046 miliardy korun. Za letošní účetní rok očekává zhruba stejný výsledek. /čtk/

Foto: čtk

POSUNOVACÍ NOVINKA. Čtyřnápravová lokomotiva CZ Loko na diesel-eletrický pohon s maximální rychlostí osmdesát kilometrů již slouží v Třínečských železárnách.

A151003228

INZERCE

Investiční šperk jako vánoční dárek: jak správně vybrat a nakoupit

Letošní Vánoce budou výjimečné. Objem prodaných diamantových šperků bude podle odhadu klenotnictví ALO diamonds největší v historii České republiky. Hlavními důvody jsou příznivá ekonomická situace, rostoucí kupní síla obyvatel a stále větší obliba investičních šperků.

Prosinec bývá tradičně měsícem, kdy zákazníci nakoupí nejvíce šperků v roce. V prosinci 2014 vzrostly podle ALO diamonds prodeje oproti měsíčnímu průměru v období leden až říjen téhož roku o neuvěřitelných 270 %.

Investiční šperk jako vánoční dárek

V západních zemích je běžné, že rodina vlastní jeden nebo více investičních rodinných šperků. Podobný trend v posledních letech výrazně sílí i v Česku. Kvalitní inves-

tiční klenoty slouží k reprezentativním účelům a zároveň velmi dobře zhodnocují vložené peníze. Největším tahounem růstu jejich ceny jsou vzácné kameny. Z toho důvodu by měl každý investiční šperk obsahovat alespoň jeden větší drahokam. Obecně platí: čím větší drahý kámen, tím rychlejší růst hodnoty. Design investičního šperku by měl být vždy spíše nadčasový, aby dokázal odolat měnícím se módním trendům. Nejoblíbenější kombinací nadále zůstává bílé zlato a diamanty.

Diamanty a barevné drahokamy

Diamant je sázkou na jistotu. Cena velkých broušených diamantů o váze 3 - 3,99 karátu jen za posledních 10 let vzrostla o 122 %. „Hodnotu investičního šperku ale ne-

určují jen ceny vstupních materiálů. Celkovou hodnotu, stejně jako u každého významnějšího uměleckého díla, určuje i jedinečný design a precizní

270 %

O tolik vzrostl v prosinci 2014 objem peněz utracených za šperky oproti měsíčnímu průměru v období leden až říjen téhož roku

zpracování od renomovaných šperkařských atelierů,“ uvádí Alojz Ryšavý, klenotník a majitel ALO diamonds.

I když je diamant považován za krále drahokamů, investiční šperk nemusí být osazen pouze

těmito kameny. Velmi dobré zhodnocení investičním klenotům zajišťují také rubíny, smaragdy, safíry, tanzanity i další drahokamy.

Bezpečný nákup bez rizik

Nákup investičních šperků u renomovaných velkých prodejců s dlouholetou tradicí znamená eliminaci velkého množství rizik. ALO diamonds navrhuje a vyrábí šperky s diamanty, barevnými drahokamy a perlami již 20 let.

Její šperkařské kolekce vznikají v Praze, v jednom z největších kreativních atelierů ve střední Evropě. Hodnotu šperků stvrzuje certifikátem ověřujícím pravost a původ drahokamu i osvědčením od nezávislého soudního znalce. S nákupem šperku tak vždy získáváte jistotu kvality a původu. Z bohatého sortimentu jedinečných klenotů ALO diamonds můžete vybírat v nejširší síti obchodů s diamantovými šperky v ČR a SR.

BUTIKY:

PRAHA – OC Chodov, OC Nový Smíchov, OC Černý Most, Palladium

BRNO – OC Olympia

OSTRAVA – Forum Nová Karolina

BRATISLAVA – Eurovea, Avion

KOŠICE – Hilton

MIAMI / HOUSTON / HONGKONG

www.alo.cz

ALO
diamonds

Dopravce Umbrella jde pomáhat Němcům

Autobusový dopravce Umbrella má z Česka řídit expanzi obřího německého FlixBusu na Východ. Praha je odrazovým můstkem.

Jan Šindelář

Český byznys začíná sklízet plody deregulace dálkové autobusové dopravy v Německu. Tamní obří dopravce FlixBus, který vznikl právě díky deregulaci, si nyní zvolil Prahu jako svou základnu pro další expanzi na Východ. Partnerem mu je česká firma Umbrella Couch & Buses, která i díky tomu může letos kandidovat na pomyslný titul skokana roku v oboru.

Umbrella je první partner FlixBusu ve střední a východní Evropě. Češi mají Němcům mimo jiné otevřít dveře do dalších slovanských zemí. Spolupráce začala na jaře, kdy Umbrella po vítězství ve výběrovém řízení vypravila pro FlixBus první autobus. „Začali jsme z osmi autobusů, což byl

Foto: profimedia.cz

NA VÝCHOD. Praha se má stát přestupním uzlem německých autobusů FlixBus. Obří německý dopravce na tom spolupracuje s českým podnikem Umbrella.

počet, na kterém jsme měli první rok i končit," řekl deníku E15 majitel Zdeněk Kožíšek, kterého do Umbrelly přivedl jako finančního investora zakladatel Pavel Steiner. Počáteční Kožíškova investice byla milion eur.

Po tlaku FlixBusu ale firma musela flotilu rychle rozšířit až na dnešních 23 strojů značky Setra. „Byli jsme před rozhodnutím buď pořídit nové busey, nebo otevřít dveře konkurenci," doplnil Kožíšek.

Firma vozidla pořizuje v Německu, neboť v Česku nenašla financování. Zisk přitom podnikatel očekává v horizontu čtyř až pěti let. České firmě přitom pomohly německé reference, neboť léta zajišťuje dopravu pro klienty německých cestovních kanceláří.

„Praha je v síti FlixBusu ceněna hodně vysoko, je to křižovatka na Východ," doplnil Steiner. Kolem nových linek ale obě společnosti zatím spíše mlží, jen naznačují že naprou síly do Chorvatska, Slovinska, na Slovensko, Ukrajinu a možná do Ruska. Mluví FlixBusu Bettina Engertová přitom nevyloučila ani vstup na vnitrostátní trh.

Z Prahy zatím FlixBus vypravuje do zahraničí 76 autobusů denně, vedle Umbrelly má i další partnery ze západní Evropy. Mezi nimi jsou velké firmy jako Blaguss nebo Dr. Richard. FlixBus založili mladí podnikatelé Jochen Engert, André Schwämmlein a Daniel Krauss, na německý trh vstoupil v roce 2013. Dnes nabízí 45 tisíc spojení denně v 16 zemích.

Krátce

Komárek chce vytvořit výherní holding

Antimonopolní úřad začal posuzovat zájem společnosti KKCG a EMMA Capital na vytvoření výherního holdingu spojením podílů, které drží v loterijních společnostech Sazka, řecké OPAP a rakouské Casinos Austria. Záměrem KKCG a jejího partnera je vytvořit silnou evropskou skupinu v herním a loterijním průmyslu. KKCG, kterou vlastní miliardář Karel Komárek a Emma Gamma, mají společně kontrolovat firmu Sazka Group, kterou založili.

Produkcí ryb snížilo sucho

Letošní škody způsobené suchem mohou snížit tržní produkci českých ryb o deset až 15 procent jak kvůli úhynům, tak kvůli menším přírůstkům. Odhadl to viceprezident Rybářského sdružení Ladislav Vacek. Celkové škody ještě nemá sdružení spočítané, jedná s ministerstvem zemědělství o případné kompenzaci. Podle Vacka jsou navíc ryby malé, pokud v zimě nezamrzou rybníky, bude větší riziko škod od kormoranů. /čtk/

A151013658

INZERCE

ONLINE ZPRAVODAJSTVÍ

Lenka Klicperová

šéfredaktorka časopisu LIDÉ A ZEMĚ živě z IRÁKU!

sledujte na: www.e15.cz

E15.CZ

LIDÉ A ZEMĚ

mf
MLADÁ FRONTA

Proti emisím: Čína sní o drahých povolenkách

■ Za dva roky hodlá čínská vláda spustit systém obchodování s emisemi CO₂. V zemi už je sedm pilotních povolenkových burz, ale prakticky se na nich neobchoduje.

Jan Stuchlík

Čína má dva roky na zázrak. V roce 2017 hodlá spustit celonárodní systém pro obchodování s emisními povolenkami podle evropského vzoru. Detailů, jak by měl nový systém vypadat, je zatím minimum. K přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku a k zastavení růstu skleníkových emisí v roce 2030, jak slíbil na pařížské klimatické konferenci čínský prezident Si Ťin-pching, bude Čína potřebovat držet cenu povolenky na 100 jüanů za tunu oxidu uhličité-

ho, což je necelých 15 eur. Na jednom ze seminářů během pařížské konference to řekl Čchaj Čchi-min z vládního Národního centra pro klimatickou strategii a mezinárodní spolupráci.

Zatím v Číně existuje sedm pilotních systémů emisního obchodování v sedmi provinciích a velkých městech. Účastní se jich 1919 podniků s celkovými ročními emisemi 1,2 miliardy tun, což je asi polovina evropského trhu.

Jenže k metě sto jüanů se cena povolenek neblíží ani na jedné z povolenkových burz. V Šen-čenu se tuna CO₂ prodává za 40 jüanů. Jinde se sotva vyšplhá ke 20. Navíc tyto ceny jsou jen iluzí. „Burzy nejsou likvidní. Naprostá většina povolenek se zobchoduje mimo burzu na základě smluvních cen a ty jsou výrazně nižší než burzovní hodnoty,“ říká Jan Fousek, ředitel českého obchodníka s povolenkami Virtuse

Foto: profimedia.cz

ČERVENÝ STUPEŇ. V Pekingu byl vyhlášen nejvyšší stupeň znečištění ovzduší. Úřady vyzvaly obyvatele, aby vůbec nevycházeli. Nebývalý klid tak panoval i u pokladen komplexu Chrám nebes.

Energy, která má licenci na obchodování v Šen-čenu.

Na všech burzách je prakticky mrtvo s výjimkou jednoho až dvou měsíců před datem odevzdávání povolenek za emise vypuštěné v uplynulém roce. Chybí především nakupující. Prodávajících firem je spousta, protože dostaly o desítky procent více povolenek, než by pro svou výrobu potřebovaly. „Vypadá to podobně jako v Evropě na začátku obchodování s povolenkami v letech 2006 a 2007,“ dodává Fousek. Tehdy se kvůli nadbytku povolenek jejich cena propadla k nule.

Čína potřebuje tržní mechanismus, který jí pomůže snižovat skleníkové emise, myslí si Čang Čung-siang, profesor na šanghajské univerzitě Fudan. Dosavadní administrativní opatření na snižování emisí sice podle něj byla efektivní, ale příliš drahá. Alternativou k povolenkám není ani uhlíková daň, dodává Čang. Odhaduje, že vláda vytvoří nový systém, který postupně nahradí pilotní projekty. Nejdříve se zapojí zhruba deset tisíc podniků z šesti oborů jako energetika, hutnictví či výroba cementu. Později se celonárodní povolenky rozšíří na

deset sektorů. Celkem budou pokrývat emise v objemu čtyř miliard tun ročně.

Čang nicméně dodává, že povolenky nebudou účinné, pokud se Čína zároveň nezbaví regulovaných cen elektřiny, aby se cena povolenek mohla promítat do její ceny. To zatím v čínských plánech chybí. Čchaj Či-min připomíná, že povolenek bude muset vláda mezi firmy rozdat výrazně méně než dnes. Někteří experti odhadují, že i když Čína nakonec celonárodní povolenky za dva roky zavede, reálně se s nimi nezačne obchodovat dříve než v roce 2019.

A150004552

INZERCE

SONY

Kupte si fotoaparát
α6000 a získejte
zpět **1 000 Kč**

Akce platí do 31. 12. 2015

α

elvia^{pro}

PRAHA 1, OC Quadrio, tel.: 778 533 310 | PRAHA 2, Karlovo náměstí 19, tel.: 724 289 040 | PRAHA 4, Sony Center
Centrum Chodov, tel.: 723 602 942 | PRAHA 9, Poděbradská 51, tel.: 602 302 405 | HRADEC KRÁLOVÉ, OC Atrium, tel.: 725 821 326

Siemens na výzkum a vývoj přidá přes osm miliard korun

■ Výdaje na výzkum a vývoj koncernu Siemens vzrostou příští rok na 4,8 miliardy eur. Firma se zaměří hlavně na oblast digitalizace výroby, vývoj softwaru a aplikace v dopravě a energetice.

Jan Stuchlík

Rostoucí význam digitalizace průmyslové výroby, energetiky či dopravy nutí Siemens investovat více do

výzkumu a vývoje. Příští rok zvedne německý koncern výdaje na tuto oblast o 300 milionů eur, což je více než osm miliard korun, na celkových 4,8 miliardy eur. Od roku 2014 vzrostla tato částka o pětinu. Investice do inovací přitom mají nadále růst.

„Podíl výdajů na výzkum a inovace na tržbách příští rok dosáhne 5,9 procenta. Toto číslo poroste, jak se bude zvyšovat podíl služeb a softwaru na naší produkci. V dalších letech se proto chceme dostat přes šest procent,“ řekl generální ředitel Siemensu Joe Kaeser. Obrat

z klasických a digitálních služeb loni činil 16 miliard eur. Firma očekává, že zejména oblast softwaru a digitálních služeb, kde může získat vyšší marži, poroste ročně o 15 procent.

„Investujeme do přesně definovaných oblastí, které zvýší naši přidanou hodnotu. Nezaměřujeme se jen na software nutný pro digitalizaci výroby, ale také na vývoj a výrobu inteligentního hardwaru, protože jedno se bez druhého neobejde,“ dodal Kaeser.

Siemens též vytváří platformu pro spolupráci

Foto profimedia.cz

VIZE. Digitalizace výroby si podle šéfa Siemensu Kaesera vyžádá investice do softwaru i hardwaru.

s nově vznikajícími firmami, které říká Innovations AG. Jde o samostatnou jednotku, která bude oddělená od hlavního byznysu skupiny. Cílem je hledat inovace v mladých firmách, pomáhat jim v rozvoji a případně do nich majetkově vstoupit a postupně nové technologie integrovat do produkce Siemensu.

Samotný Siemens založil dvanáct start-upů a majetkově vstoupil do 180 firem, do nichž nalil přes 800 milionů eur. Na akvizice a integraci nových technologií spoléhá

Siemens například v oblasti digitalizace. „Koupili jsme už dvacet firem. Šlo o zavedené společnosti i start-upy,“ uvedl Anton Huber, ředitel divize Digital Factory. Nejde přitom pouze o vývoj softwaru, ale také o materiálový výzkum. Nové materiály a technologie se uplatní například v průmyslovém využití 3D tisku. Ten může do budoucna zkrátit čas na vývoj a uvedení výrobku na trh o tři čtvrtiny. Díky výrobě náhradních dílů na míru se zkrátí i čas na opravy až o 90 procent.

Krátce

ČNB v říjnu neintervenovala

Česká národní banka v říjnu neprovedla intervence na devizovém trhu. Vyplývá to z údajů o devizových obchodech ČNB. Nulová říjnová aktivita ekonomy překvapila a očekávají, že v listopadu

ČNB aktivní byla. V září banka proti koruně zasahovala. Za dva roky si intervence vyžádaly 390 miliard korun.

Ropa je nejlevnější od finanční krize

Světové ceny ropy navázaly na pondělní šestiprocentní

pokles a sestoupily na nová minima od finanční krize před sedmi lety. Severomořská ropa Brent poprvé od února 2009 sestoupila pod 40 dolarů za barel. Dvouprocentní pokles na 36,85 dolaru za barel vykazovala ropa WTI. Za poklesem je přetlak nabídky. /čtk/ **Více E15.cz**

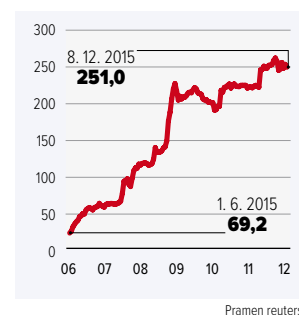
O2 smí vykoupit akcie za 297 korun

Akcionáři telekomunikačního operátora O2 schválili na valné hromadě podmínky pro případný zpětný odkup akcií společnosti. Firma může vykoupit až desetinu akcií za maximálně 297 korun za kus. Celkem může na transakci vynaložit během pěti let osm miliard korun.

Předmětem hlasování byly podmínky programu, o jehož případné realizaci rozhodne představenstvo O2. Maximální cena pro zpětný odkup je asi o dvě koruny vyšší než při loňské nabídce odkupu pro menšinové akcionáře od majoritního vlastníka PPF. Tehdy PPF vykupovala akcie O2 ještě před oddělením sítě a datových center do společnosti CETIN. Při další letošní nabídce odkupu PPF nabízela za O2 po rozdělení už jen 78 korun za akcii.

Akcionáři rovněž schválili převod divize Professional Services do stoprocentní dceřiné společnosti O2 IT Services. Divize Professional

Vývoj akcií O2 od vzniku Cetinu (koruna/akcie)

Pramen reuters

Services zejména navrhuje a vytváří zákaznická řešení v oblasti informačních a komunikačních technologií a plní významné veřejné zakázky. Zaměstnává asi 100 lidí. Převod by se měl uskutečnit od ledna. Kvůli vkladu firma zvýší základní kapitál společnosti O2 IT Services o 199,8 milionu na 200 milionů korun.

O2 zvýšila za tři čtvrtletí čistý zisk meziročně o 49 procent na 3,73 miliardy korun. /čtk/

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 8. 12. 2015

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,891
Čína	1	3,872
Dánsko	1	3,621
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,539
Japonsko	100	20,216
Kanada	1	18,255
Maďarsko	100	8,595
Norsko	1	2,821
Polsko	1	6,234
Rusko	100	35,595
Švédsko	1	2,928
Švýcarsko	1	24,962
Turecko	1	8,500
USA	1	24,841
Velká Británie	1	37,158

Akcie na Pražské burze

8. 12. 2015

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETIN	171,65	0,32
CETV	53,80	-2,18
ČEZ	429,00	-4,67
ERSTE Bank	753,40	-0,88
FORTUNA	82,40	-1,55
Kofola	497,90	-0,30
KB	4894,00	-2,12
NWR	0,11	0,00
O2 CR	251,00	-1,18
PEGAS	716,00	-1,24
Philip Mor. ČR	11 700,00	-2,49
PLG	206,00	0,93
TATRY	597,00	0,00
Unipetrol	157,50	1,03
VIG	696,00	0,29
Celkový objem (v tisících korun)	641 013,24	

Leading Bank in Corporate & Investment Banking in the Czech Republic and Slovakia

Czech Property Investments

CZK 1,500,000,000
4Y Senior Bond Issue
4.75%
Joint Lead Manager

2015

CETELEM

CZK 1,500,000,000
5Y Senior Bond Issue
Floating Rate Note
Co-Lead Manager

2014

Passerinvest Group

CZK 550,000,000
3,5Y Senior Bond Issue
5.25%
Sole Bookrunner

2014

**Pražská plynárenská /
Pražská plynárenská distribuce**

CZK 4,000,000,000 /
CZK 2,500,000,000
Refinancing / Bond Issue
Arranger

2015

CE Energy

ENERGETICKÝ A PRŮMYSLŮVÝ HOLDING

EUR 100,000,000
Term Loan Facility
Sole Lender

2015

Česká telekomunikační infrastruktura

CZK 32,200,000,000
Co-ordinator, Bookrunner,
Mandated Lead Arranger

2015

Penta Funding

EUR 100,000,000
Holding Financing
Sole Lender

2014

Dr. Max Group

CZK 5,000,000,000 and
EUR 115,245,000
Syndicated Term and Revolving
Facilities
Mandated Lead Arranger,
Coordinator & Agent

2015

AGEL

Syndicated Term Facility
Mandated Lead Arranger,
Agent & Security Agent

2015

Duslo

EUR 250,000,000
Term Loan Facility
Arranger

2015

MND Drilling Germany

Investment Facilities,
Working Capital Financing
Czech Republic

2015

InfraCapital

EUR 108,000,000
Acquisition and Revolving Loan
Facilities
Arranger
Agent and Security Agent

2015

ZSNP SCO / PENTA

USD 65,000,000
Term Loan Facilities
Arranger
Agent & Security Agent

2014

Telefónica

EUR 989,731,686
Advisory incl. issuance of a
fairness opinion to Telefónica
Czech Republic in connection
with the MTO by PPF

2014

LAMA Energy Group

Advisor to LAMA Energy Group
on the acquisition of DIGI Czech
Republic

2015

ZS Cargo Slovakia

EUR 223,000,000
Advisor to ZS Cargo
on the sale of 66%
stake in Cargo Wagon
to AAE Cargo

2015

www.unicreditbank.cz

UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., Želetavská 1525/1, 140 92 Prague 4

Life is full of ups and downs.
We're there for both.

Welcome to
UniCredit Bank

Španělští lidovci mají šanci obhájit vítězství

■ Protestní hnutí **Podemos** během roku výrazně propadlo a přestalo tak být hlavním strašákem tradičních politických stran ve Španělsku. Místo levicových radikálů zaujali umírněnější a všeobecně přijatelnější **Ciudadanos**, kteří by tak mohli v blížících se volbách skončit druzí.

JISTOTA. Úspěšný rok zažívá cestovní ruch. V prvních deseti měsících roku Španělsko navštívilo téměř 61 milionů turistů. Předpokládá se tak, že padne loňský rekord 65 milionů. Odvětví se na HDP země podílí zhruba z desetiny. Generuje mnoho pracovních míst, ale většinou jen sezonních. Snímek je z několikaletého festivalu La Merce v Barceloně, při němž spolu s místními oslavují každoročně v září patrona města i desítky tisíc turistů z celého světa.

Foto: profimedia.cz

Karolína Flaszová

Necelé dva týdny před španělskými volbami vývoj naznačuje, že by mohla opět zvítězit vládnoucí Lidová strana (PP). Podle politologů je ale boj stále otevřený a výsledek může být velmi těsný. Lidovce ohrožují socialisté a centristé. Pravděpodobně se však už nenaplní obavy, že by zem mohla kráčet ve slépějích Řecka a politickou scénu ovládnout obdoba krajně levicové Syrize, tedy populistické hnutí Podemos (Můžeme). Průzkumy mu v současnosti s odstupem přispívají až čtvrté místo.

Lidovci Mariana Rajo-ye se ve všech aktuálních šetřeních veřejného mínění drží na první pozici se zisky

kolem 25 až 30 procent hlasů, ale výrazně zaostávají za výsledkem z minulého klání. V roce 2011 se jim podařilo získat 45 procent. Socialisté (PSOE) mají dlouhodobě poměrně vyrovnané skóre, i když v posledních měsících mírně ztratili a ve většině průzkumů se pohybují lehce nad dvaceti procenty.

Podobně jako v dalších evropských zemích se dvě tradiční španělské strany musejí popasovat s nástupem nových subjektů, které se jim pokoušejí odloudit voliče. Část někdejších voličů lidovců má patrně v úmyslu odevzdat svůj hlas centristům. Ciudadanos (Občané), často vystupující jen jako C's, se v některých šetřeních šplhají nad dvacet procent

a mohou být největším překvapením voleb. Ještě na počátku roku se pohybovali na jednociferných číslech. Opačným případem je zmiňované hnutí Podemos, které se vezlo na vlně kritiky úsporných opatření. Po svém loňském vzniku zažilo největší rozmach na přelomu roku, kdy ohrožovalo PP a atakovalo třicet procent. V současnosti ale dosahuje polovičních hodnot.

Jak lídr Podemos Pablo Iglesias, tak šéf před dekádu vzniklých Ciudadanos Albert Rivera se snaží v debatách prezentovat jako představitel „nového“ politického kurzu. „Nejdu vás žádat o vaše hlasy. To mi připadá jako starý způsob politiky,“ prohlásil kupříkladu

du v nedávné debatě Iglesias. Oba třicátníci tak často lidovce a socialisty řadí do jedné kategorie zkorumpovaných dinosaurů. „Musíme vrátit moc občanům a zbavit se chapadel PSOE a PP,“ nechal se slyšet Rivera, jehož ústředním tématem je potírání korupce.

Obě strany však dobře vědí, že jsou si konkurencí i navzájem. Propadnutí Podemos komentátoři spojují s nástupem centristů. Podotýkají, že Iglesiasovi se nepodařilo získat umírněnější voliče, aniž by neztratil levicové radikály. „Skutečně se jim nezdařil přechod od protestní strany kritické vůči hlavním partajím k uskupení, které může vytvářet vlastní program,“ citoval The

New York Times Federica Santiho z poradenské společnosti Eurasia Group. Rivera dobře ví, že ukotvení jeho strany v centru politického spektra je výhodné. „Nemusíme cestovat do středu, protože už tam jsme. To je mnohem důvěryhodnější než cesta subjektu jako Podemos, který začínal z mnohem extrémnější pozice,“ podotkl.

Lidovci už před několika týdny připustili, že se jim zřejmě tentokrát nepodaří získat v 350letné dolní komoře parlamentu většinu. Za nejrealnější varianty je tak považován jejich menšinový kabinet s podporou Ciudadanos nebo koalice těchto dvou stran. PP už možným partnerům vzkázala, že k jednání je cokoli kromě postu premiéra.

Rajoy věří v tříprocentní růst ekonomiky

Předvolební výhodou lidovců je, že španělská ekonomika jde nahoru. Po letech hospodářských problémů je nyní země jedním z nejrychleji rostoucích členů eurozóny. Předpokládá se, že by letos mohl její hrubý domácí produkt stoupnout o více než tři procenta. Analytici se však obávají, aby slibný vývoj nebyl narušen nejednoznačným volebním výsledkem a složitým jednáním o vládě.

Španělsko patřilo mezi země, které krize zasáhla nejvíce. O splasknutí tamní realitní bubliny a problémů bankovního sektoru se ve světovém tisku popsalo nespočet stránek. Lidé dodnes bojují s nesplacenými

hypotékami a vysokou nezaměstnaností. Podle vlády ale nyní Španělé mají důvod k optimismu. „Podstatné je, že hospodářská situace Španělska je úplně jiná, než tomu bylo před čtyřmi lety. Myslím, že je zcela reálné, aby jeho ekonomika v příštích pár letech rostla zhruba tříprocentním tempem,“ tvrdí ministr hospodářství Luis de Guindos.

Podle expertů je však situace složitější a zprávy ze Španělska jsou plné rozporů. Ekonomiku žene zejména domácí poptávka, rostou spotřeba domácností, investice i vládní výdaje. Na druhé straně je ale v zemi 1,5 milionu rodin, kde jsou nezaměstnaní všichni prá-

ceschopní členové. Analytici poukazují také na to, že štedrost vlády ohrožuje její rozpočtové plány, a to

i přes stoupající příjmy z daní. Brusel se domnívá, že Madrid nesplní svůj slib stáhnout letos deficit na 4,2 procenta HDP.

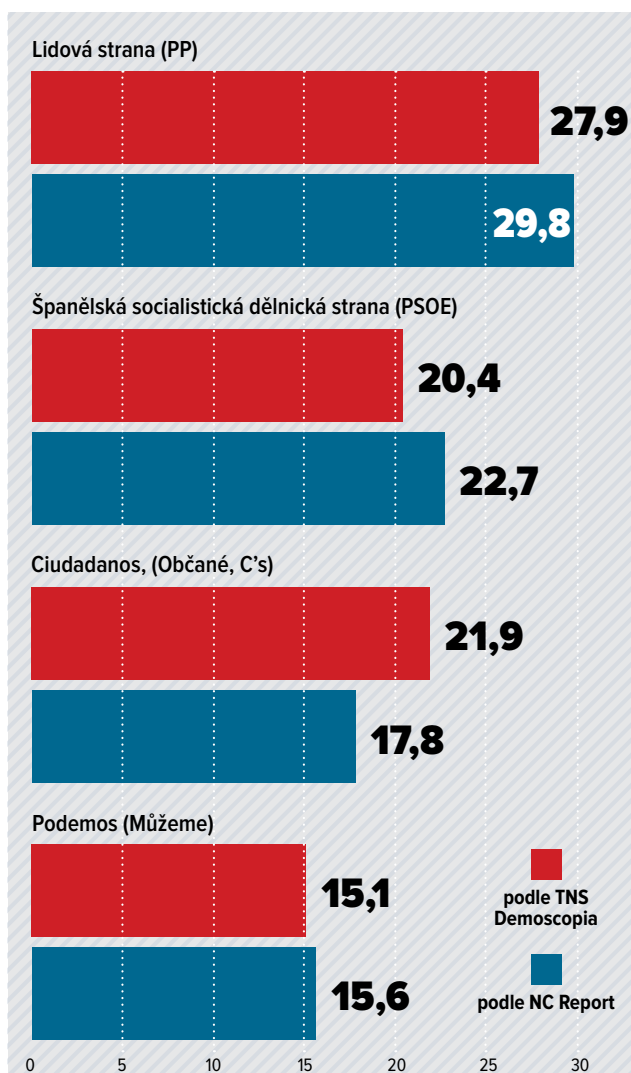
Napůl optimistické jsou i údaje z pracovního trhu. Premiéra Mariana Rajoye může těšit vývoj nezaměstnanosti za uplynulý měsíc. Zatímco od srpna do října šla nahoru s tím, jak vypršely dočasné pracovní kontrakty v turistickém ruchu a zemědělství, v listopadu se trend otočil. Registrováno bylo o 27 tisíc lidí bez práce méně než v předchozím měsíci. Míra nezaměstnanosti nyní činí 21 procent, což je čtyřleté minimum.

V rámci eurozóny je však po Řecku stále druhá nejvyšší. Deník El País navíc podotýká, že počet pracovních míst je nyní stále o něco nižší než v době nástupu premiéra do funkce, i když

se proti kritickému počátku roku 2013 výrazně zvedl. „Zotavení stále nedosáhlo úrovně, která by Rajoyovi umožnila chlubit se pozitivním výsledkem svých čtyř let u moci,“ zdůraznil komentátor listu.

Lidovci přitom během tohoto období ztratili na popularitě mimo jiné kvůli nepopulární reformě pracovního trhu, která usnadnila propouštění a snížila pravomoci odborů. Strana nyní hlásá, že výrazné zlepšení přijde v následujícím období, kdy se zavázala zajistit dva miliony míst. Ministr hospodářství k tomu slibuje, že výše příjmů se nad předkrizovou úroveň vrátí do konce roku 2016. /kaf/

Jak si hlavní strany stojí v průzkumech (v procentech)

Výbušným tématem zůstává Katalánsko

Jedním z velkých předvolebních námětů je debata o řešení katalánského problému. Tamní separatisté usilují o odtržení od zbytku země a nechť se nechat odradit ani opakovaným zákrokem španělského ústavního soudu. Politické strany se v pohledu na záležitost liší, ačkoli oddělení přímo nepodporuje žádná z nich.

Vládnoucí Lidová strana se pokouší držet secesionistické choutky bohatého regionu na uzdě právní cestou a bývá kritizovaná za nedostatečnou snahu záležitost jednou provždy uspokojivě vyřešit. Premiér Mariano Rajoy však nyní zaujal razantnější postoj, když pohrozil představitelům Barcelony vyhazováním z postů v případě neposlušnosti. „Rajoy před volbami ví, že musí být tvrdý, aby potěšil voliče. Ale zachází daleko a riskuje tak nepřátelství Katalánců,“ komentoval jeho nelehkou pozici zpravodaj BBC v Madridu Tom Burridge.

Z dalších stran je téma důležité hlavně pro Ciudadanos. Strana Alberta Rivery totiž vznikla v Katalánsku a prosadila se tam s jedno-

OD ZAČÁTKU. Katalánci jsou po celou dobu své historie svěbytným národem, s vlastním jazykem a tradicemi. I proto je katalánský separatismus starý jako španělské království samo.

značně antinacionalistickým postojem. „Většina politiků se snaží vytráskat z katalánské záležitosti jak politicky, tak osobně, ale Rivera byl vždy hnán absolutním přesvědčením,“ uvedl v médiích nynější akademik, někdejší předseda europarlamentu a katalánský rodák Josep Borrell.

Socialisté jsou sice také proti samostatnosti Barcelony a jejího okolí, ale navrhuji

ústavní reformu ve smyslu federalizace země, která by kraji poskytla více pravomocí.

Nejméně čitelné zůstává ohledně katalánského separatismu hnutí Podemos, což ho podle názorů politologů poškozují. Strana většinou poměrně vágně tvrdí, že podporuje právo obyvatel regionu se k záležitosti vyjádřit. Za vyhýbavé výroky sklízí kritiku od konkurence. /kaf/

Biden promlouval Ukrajincům do duší

■ Je třeba vymýtit korupci a dotáhnout reformy, naléhal na poslance v Kyjevě druhý muž USA.

Marian Hronek

Ujištění, že USA nikdy neuznají anexi Krymu, je dominantním poselstvím ze včerejšího projevu amerického viceprezidenta Joea Bidena k zákonodárcům v Kyjevě. Proslov, jímž se americký politik loučil po návštěvě Ukrajiny, však odrážel i rostoucí nespokojenost Západu se zdoluhavým zaváděním reforem v zemi. Viceprezident zdůraznil, že Ukrajina

potřebuje zavést bolestné, avšak klíčové reformy, aby bylo vládnutí v zemi transparentnější. Svůj názor na současný stav státní správy Biden vyjádřil prohlášením, že „korupce požírá Ukrajinu jako rakovina“.

„Viděli jsme, jak byli oligarchové odstaveni od moci, jen aby se k ní zase dostali,“ řekl Biden. „My chápeme, jak obtížné je některé reformy prosadit, ale jsou nezbytné k tomu, aby Ukrajina nastoupila správnou cestu.“

Deník New York Times připomíná, že pro Bidena je podpora ukrajinského přerodu osobním úkolem, k němuž se zavázal. K poslancům v Kyjevě si tak dovolil více, než je při návštěvě obvyklé.

Chvillemi na ně křičel, jindy téměř šeptal. Své poselství doprovázel prudkými gesty i významně zdviženým ukazováčkem. „Ve svém srdci víte, že mám pravdu,“ zaznělo dokonce.

Zda tento typicky americký výkon zapůsobil na posluchače, však není jisté. Ovace vstoje si Biden vysloužil pouze ve chvíli, kdy označil ruskou intervenci za narušení státní suverenity Ukrajiny a zopakoval, že Spojené státy nikdy neuznají anexi Krymského poloostrova.

Biden kromě morální podpory přijel ubezpečit Ukrajince, že dostanou další finanční pomoc. S podmínkou, že odpovědnost za osud země je v jejich rukou.

MÉNĚ JE VÍCE

Foto profimedia.cz

ŘECKÁ VLÁDA by měla v příštím roce získat z privatizace státního majetku tři miliardy eur. Bylo by to méně, než dohodla s mezinárodními věřiteli, avšak dvojnásobek částky, s níž počítá v rozpočtu. Řekl to šéf privatizační agentury HRADF Stergios Pitsiorlas. Ještě letos země uskuteční první významnou privatizační transakci, v níž pronajme letiště (na snímku) v řadě turistických lokalit německému Fraportu.

A151013139

FEEL THE DIFFERENCE
UŽIJTE SI ZMĚNU NA MAXIMUM

Dětský štít Islámského státu

■ V řadách islamistické armády neslouží jenom radikální šířitelé koránu.

Lenka Klicperová

Jezidského kluka Raghba chytili bojovníci Islámského státu při útoku na vesnici v severoiráckém Sindžáru. Zajali jej společně s matkou, mladším bratrem a dalšími vesničany. Třináctiletý chlapec je pro teroristy terno – dá se snadno vycvičit ve vojáka a pak posílat do boje v první linii před zkušenými bojovníky, jimž slouží jako živý štít.

Raghba tedy odvezli do výcvikového tábora v Tel Abyat. Tam cvičil po sedm měsíců se zbraní v ruce společně s další stovkou dětí. „Strachy jsem se úplně třásl. Řvali na nás, že jsme nevěřící a že nás zabijou. Když

nás začali připravovat na boj, věděl jsem, že nesmím dát najevo strach ani plakat, jinak by mě strašně zbili,“ vypráví klidným, už nedětským hlasem.

Jezidy islámští radikálové nenávidí, protože je považují za vyznavče ďábla. Pokud je při útoku nezabijí rovnou, nutí je konvertovat k islámu. Režim v táboře byl strohý. „Vstávali jsme ve čtyři ráno na první modlitbu, pak nás čekalo studium koránu a odpoledne jsme trénovali se zbraněmi i bez nich,“ vzpomíná Raghb.

Raghbova matka se zatím s jeho mladším sourozencem dostala jako sexuální otrokyně k jednomu z vysoce postavených emírů IS, který nakonec projevil trochu soucitu a Raghba z výcvikového tábora vykoupil. Torzo rodiny dnes žije v jednom z uprchlických táborů nedaleko Dohúku, stejně jako většina

Foto Jarmila Šuklová

POMÁHALA MU VÍRA PŘEDKŮ. Raghb (na snímku s bratrem vpravo) tvrdí, že se ve výcvikovém táboře ani na chvíli nevzdal své víry. Etnicko-náboženská komunita Jezidů bývá považována za islámskou sektu, ale ve skutečnosti vyznává řadu prvků hinduismu.

jezidů, kterým se podařilo před IS uprchnout. „Nemáme žádné zprávy o otci ani dvou starších bratrech. Nevíme, jestli je zabili nebo zajali. Nejvíc si přeju, abychom se všichni jednou mohli zase

vrátit domů do Sindžáru. Snažím se zapomenout na to, čím jsem si prošel,“ uzavírá vyprávění kluk, který dospěl příliš brzy.

Celou reportáž z iráckého Kurdistánu čtěte na E15.cz

Krátce

Deset milionů Etiopanů se neobejde bez pomoci

V příštím roce bude kvůli nejhoršímu suchu za poslední desetiletí potřebovat potravinovou pomoc více než deset milionů Etiopanů, když více než polovinu z nich tvoří děti, tvrdí humanitární organizace Save the Children.

Trump chce muslimům uzavřít hranice USA

Záplavu odmítavých reakcí vyvolalo v USA prohlášení lídra republikánských předvolebních průzkumů Donalda Trumpa, který vyzval k celkovému a na prostému uzavření USA pro muslimy. Zatímco podle právníků je jeho plán v rozporu s mezinárodními zákony a smlouvami, političtí analytici v nápadu vidí snahu prezentovat se v roli silného lídra. /čtk/

INZERCE

VOLCANO

complex

Chceme předhonorit Kofolu

■ Potravinářský gigant **PepsiCo** si na trhu s nápoji **udrhuje ve většině zemí pozici jedničky či dvojky. Česko je ale anomálií**, v kolových nápojích, se kterými si Pepsi spojuje většina lidí, je až třetí. „Trojkou jsme stále. Ale **dříve jsme byli trojka, která výrazně ztrácela, zatímco nyní se konkurenci významně přibližujeme,**“ říká šéf české pobočky koncernu Josef Neumann.

Dušan Kůtner

EB O české pobočce PepsiCo se naposledy psalo před třemi lety. Tehdy chtěl koncern z Česka odejít. Proč z toho sešlo?

Hlavně proto, že si firma uvědomila, že vše může dělat lépe. V roce 2013 jsme si nastavili strategii, jak by mohla na českém trhu úspěšněji fungovat. Potenciál růstu spotřeby na hlavu zde sice není zdaleka takový jako na východ od Česka, například v Turecku, na Ukrajině či v Rusku, kde PepsiCo hodně investovala. V České republice je ale velký potenciál v růstu tržního podílu, například ve snackách. To je jedna z oblastí, kde můžeme s naším portfoliem expandovat. Kvůli tomu jsme přede dvěma lety začali výrazně více investovat.

EB Proč jste v Česku v kolových nápojích až třetí? To je specifikum Kofoly. Na mnoha trzích něco takového neexistuje a jsou tam dva klíčoví hráči. Tady jsme tři.

EB Je reálné, že byste se stali dvojkou? A v jakém výhledu? Kvůli tomu to děláme. Dva a půl roku zpět jsme

měli tržní podíl šest sedm procent. To pro nás není zajímavé. V tu chvíli řešíte, co firma zvyklá mít vysoký tržní podíl může dělat jinak se značkami. Jako nejlepší řešení se ukázalo, že musíme být efektivnější ve výrobě a všech nekomerčních aktivitách – a co ušetříme, investujeme do byznysu a značek. V minulosti firma do značek dostatečně neinvestovala, naposledy se tak stalo před osmi devíti lety v kategorii džusů a vod. To se pak projevilo na prodejích.

EB Kolik vám chybí k druhému místu? Relativně už moc ne. Nyní máme v limonádách kolem dvaceti procent tržního

podílu. Mirinda v některých měsících dokonce byla i lídr trhu pomerančových limonád.

EB A v kolových nápojích, což je hlavní byznys? Tam jsme trojka. Ale dříve jsme byli trojka, která výrazně ztrácela. Nyní se ke konkurenci významně přibližujeme. Je to vidět v obchodech – když člověk

přijde do řetězce, tak vidí, že naše prodejní pozice začínají být porovnatelné s konkurencí. Maloobchod vám totiž lepší prostor nedá, pokud nejste prodáváni.

EB Odhadem jste za poslední dva roky investovali několik desítek milionů korun. Do čeho konkrétně? Začali jsme postupně od jednodušších věcí, jako například že jsme vůbec začali komunikovat se zákazníky. Jsou produkty, u nichž můžete komunikaci řídit z jednoho místa v Evropě pro všechny země. Ale u limonád to nelze. Druhá důležitá věc je mít na to lidi.

EB Vrací se vám vynaložené investice?

Vrací. To je vidět na hospodářských výsledcích. Nemůžeme dělat něco na dluh, musíme si na to vydělat – a tedy více prodávat. Peníze zase generují peníze. Investovat jsme začali v druhé polovině roku 2013. Zlepšení jak prodeju, tak hospodářských výsledků se pak projevilo v roce 2014, kdy jsme byli opět ziskoví (v roce 2013 skončila firma ve ztrátě 32 milionů korun – pozn. red.). Stejně tak pokračujeme i letos, kdy budeme opět v zisku.

EB Pomohla vám letošní vedra? Třeba pivovarníci zase tak nadšení nebyli, i na pivo bylo příliš horko... Také v případě limonád velké vedro ideální není. To je vhodné počasí pro spotřebu vody. Tato kategorie letos

zaznamenala meziročně největší nárůst za posledních deset let – přestože jinak spotřeba vod v posledních pěti letech klesá. Nevím, jestli se na tom projeví i letošní problémy s kvalitou vody ve veřejných vodovodech, ale počasí to ovlivnilo výrazně.

|| Pokud budete mít unikátní produkt v malém balení, můžete jej vozit i tisíc kilometrů. Ale u dvoulitrových nápojů to je 500 kilometrů a dost.

❗ V žádné zemi nenajdete zcela stejnou pepsi – a není to dané tím, že bychom v Česku chtěli spotřebitele ošidit. Vše je úzce spojeno s dostupností používaných komodit.

barů, převzala distribuci džusů Rauch... Je to cesta i pro vás?

Ne. Zprvč mateřský koncern vlastní množství značek, které v Česku ještě neprodáváme. Když to budeme schopni uchopit a bude to mít na místním trhu smysl, je zde opravdu mnoho možností, které firma v Česku zatím nerealizuje. A zadruhé – opravdu hodně let zpátky PepsiCo vlastní síť restaurací. Rozhodla se ale udělat změnu a řekla si, že raději bude vlastnit značky. Koupila tehdy džusy Tropicana, sportovní nápoje Gatorade a další velké značky a restauračních činností se zbavila. Nechci hodnotit, jestli je výše popsaná expanze Kofoly rozhodnutí dobré, nebo špatné. Ale naše firma se v minulosti rozhodla jít cestou vlastnictví významných značek, nikoli řetězce restaurací.

Foto: E15/Michael Tomášek 2x

E15 Pepsi je spojená s kolou a nápoji obecně, nicméně ve světě tvoří polovinu tržeb snacky. Kolik to je v Česku? V Česku je podíl snacků výrazně nižší. Tady nabízíme jen chipsy značky Lay's, zatímco ve světě PepsiCo prodává kompletní portfolio snacků, ať už jsou to extrudáty nebo oříšky. Ve Spojených státech, Rusku či na Ukrajině navíc významně působí v mléčném průmyslu, kde si nejvíce konkuruje s koncernem Danone. Značnou část tržeb pak celosvětově tvoří cereálie, například značky Quaker, která je obrovská v Americe nebo v Británii. Vůbec celá kategorie nutriční a zdravé výživy je oblastí, kde firma chce do budoucna expandovat.

E15 Takže je začnete prodávat i v Česku?

U nápojů pokrýváme již téměř každou kategorii a musíme jen lépe pracovat se značkami v segmentech, jako jsou Ice Tea, džusy a další. Jsou dvě možnosti, jak expandovat. Buď

přesvědčit lidi, že konkrétní kategorie slaných pochutin je dobrá, anebo se zaměřit na novou kategorii. To má vliv na naše uvažování.

E15 Češi utratili od loňského června do letošního května za slané pochoutky 3,3 miliardy korun. To je zhruba stejně jako dříve. Čím je dáno, že trh stagnuje? Spotřeba na hlavu u slaných pochutin je na rozdíl od nápojů v Česku v evropském měřítku pouze průměrná. Máme velkou spotřebu nealko nápojů nebo piva, to je známo, ale u slaných pochutin je to průměr. Vždy se říká, že kategorii má nejvíce ovlivňovat lídr trhu, takže doufáme, že tato zodpovědnost na nás padne velmi brzy.

E15 Pepsi má v Česku dva výrobní závody. Bude se měnit jejich počet?

Ne. V Teplicích je závod pouze na Toma Natura, neboť je tam zdroj vody. Není tam ani technologie a prostor, které by umožnily vyrábět něco jiného. Závod v Praze tak

pokrývá 97 procent spotřeby nápojů našich značek v Česku a na Slovensku. Odsud také vyvážíme do Polska, Maďarska, něco i do Německa a Skandinávie.

E15 Zvažujete výrobu nové značky?

Josef Neumann (41)

Vystudoval obor Finance na VŠE v Praze. Pracovní zkušenosti sbíral ve společnostech Fiat a Masterfood. Pro českou pobočku PepsiCo pracuje patnáct let, v letech 2006 až 2014 jako finanční ředitel a jednatel pro Česko, Slovensko a Maďarsko. Generálním ředitelem české filiálky druhé největší potravinářské firmy na světě stanul na začátku loňského roku. Josef Neumann je ženatý, má tři dcery.

Samořejmě řešíme, jak zvýšit produkci. Většinu nápojů má ale smysl vyrábět jen s dovozem do čtyř pěti set kilometrů. Z toho lze odvodit, jaký je smysluplný rádius výrobního závodu a možnosti výroby někam dopravit. Snacky se dají vozit na výrazně větší vzdálenost a stále to bude mít ekonomický smysl. Pokud budete mít nějaký unikátní produkt, nejlépe v malém balení, tak v počátcích jej můžete vozit třeba i na vzdálenost tisíc kilometrů. Ale u litrových či dvoulitrových nápojů to je v průměru pět set kilometrů a dost. To odpovídá na otázku, jestli můžete výrobu jen tak přesouvat či nikoliv. Pokud budete výrobek vozit třeba osm set kilometrů, tak na logistických nákladech zaplatíte tolik, že ve finále nebudete schopni konkurovat cenou.

E15 Kofola v posledních dvou letech expanduje zejména formou akvizic. Koupila výrobce energetických nápojů, síť džusových

E15 Češi v poslední době řeší rozdílné složení výrobků v západní a východní Evropě. Také Pepsi sladí kolu v Německu třtinovým cukrem a v Česku sirupem. Proč?

V žádné zemi nenajdete zcela stejnou pepsi – a není to dané tím, že bychom v Česku chtěli spotřebitele ošidit. To, jakou používáte komoditu, je úzce spojeno s její dostupností. Není to otázka nákladů, ale toho, jak se k surovině dostanete. Snažíme se mít nejlepší produkty, nehrájeme na to, abychom něco šidili. Určitě bych neřikal, že ve rozdělené na západní a východní Evropu. Ve východní Evropě najdete mnoho zemí, kde používají glukózo-fruitózy sirup, stejně jako státní, kde mají cukr. Obdobně je to i na Západě. Na složení má vliv mnoho věcí.

Tvář dne

„Volám po uzavření USA vůči přicházejícím muslimům, dokud představitelé naší země nedokážou zjistit, co se sakra děje,

řekl kandidát na amerického prezidenta Donald Trump

str. 13

Foto: Reuters

Komentář

Martin Čaban

Německova ministerstva dávno schválené. A z hlediska českého zdravotnictví, které by Němečkově mělo ležet na srdci nejvíce, navíc normou málo podstatnou.

Mnohem podstatnějším restem jsou normy upravující zastaralý systém vzdělávání lékařů, což je například podle České lékařské komory druhý největší problém českého zdravotnictví – samozřejmě daleko za vyšší platů.

Čínský systém řízení zdravotnictví Němeček zatím nepřevzal. Bohužel ale ani žádný jiný.

Němeček nijak nespěchá ani s prosazením zákona o neziskových nemocnicích, který nabírá velké zpoždění. Jedna věc je, že to není žádná škoda, protože ten zákon je špatný, nelíbí se nikomu kromě Němečka a zřejmě má potenciál zcela rozvrátit českou nemocniční síť, protože brutálně zvýhodňuje jednu skupinu de facto postátněných nemocnic proti ostatním. Jenže současně je to Němečkova chloubka, za níž si ministr stojí a považuje ji za klíčový koncepční prvek své představy o zdravotnictví. Ani ten ale nebude projednán v termínu.

Podobnou nečinnost či liknavost by si snad mohl dovolit ministr stojící v čele šlapajícího rezortu, v němž jsou zdravé vztahy a rozumně nastavená pravidla, takže se dokáže řídit jaksi samospádem. Jestli ale vůbec v Česku takový rezort existuje, tak zdravotnictví jím v žádném případě není. Ministr Němeček se přesto soustředí především na to, aby nikoho nenaštval, což se mu celkem daří. Zároveň se mu ovšem velmi daří vyhýbat se jakýmkoli koncepčním rozhodnutím. A proto se mu hrubě nedaří řídit rezort tak, aby někam směřoval, aby dokázal opustit současné polotržní polostátní kóma – ať už tržním nebo státním směrem.

Jediné, čemu se Němeček v posledních měsících skutečně intenzivně a systematicky věnuje, je spolupráce s Čínou. V Hradci Králové už je v nemocnici oddělení tradiční čínské medicíny, zanedlouho tam má vyrůst samostatná klinika. V Pásohlávkách vyrostou čínské lázně. Český Státní ústav pro kontrolu léčiv má pomáhat přípravkům tradiční čínské medicíny s evropskou registrací. To vše Němeček hrdě oznamuje a fotí se s čínskými potentáty. Čínský systém řízení zdravotnictví zatím ministr do své koncepce nepřevzal. Bohužel ale ani žádný jiný.

Glosa

Z ostudy kabát

Europoslanec Miloslav Ransdorf úspěšně vysvětlil vedení mateřské KSČM pozadí kauzy, při které byl zadržen ve švýcarské bance. Odmítl, že by naletěl, údajně jen někomu šlápl na kuří oko. Inu, možná. Možná je pan europoslanec skutečně jen trouba, který nepočítal s tím, citujeme, jak mocný je ve Švýcarsku bankovní sektor.

Strana mu věří. My ostatní hned tak nemusíme. Tak se držíme faktů. Je jich pomálu, prohlášení mluvčí státního zastupitelství v Curychu Corinne Bowardové k nim ale patří. Ta potvrdila, že švýcarské úřady Ransdorfa považují za obviněného a jeho kauzu vyšetřují. Výsledek řízení je otevřený. To je i prozatímní tečka za případem, z něhož bude mít Česko ostudu tak jako tak. Za ověřený fakt můžeme považovat i to, že až příliš mnoho českých politiků je ochotno s rozběhem skočit na každý špek, který jim umožní prezentaci v médiích. Ti teď taky mají z ostudy kabát.

Jana Havlígerová

Těch záchranných člunů na parkovišti si nevsímejte. Všechno je v pohodě.

1. PŘÍPADY ODDĚLENÍ

Druhá řada úspěšného seriálu
od 4.1. každé pondělí ve 20:00 na ČT1.

 Česká televize

www.ceskatelevize.cz

V Íránu chtějí Češi pomoci i s ochranou před zemětřesením

■ Počátkem příštího roku vyrazí do Íránu podnikatelská mise a proexportní agentura CzechTrade tam otevře svou kancelář. Nejen to zaznělo v Ústí nad Labem na konferenci Budoucnost českého exportu.

Tomáš Stingl

Rovnou tři nové impulzy potěší hned po Novém roce firmy, které si brousí zuby na iránský trh. Na počátku příštího roku oficiálně skončí obchodní sankce, které Západ uvalil na nejlidnatější zemi Středního východu kvůli snaze předešlé vlády vyrobit jadernou bombu. Do země má také vyrazit další česká podnikatelská mise, kterou povede ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek. A v nejbližších týdnech by měla být zprovozněna kancelář české proexportní agentury CzechTrade v iránské metropoli Teheránu. Tyto plány představili zástupci státní správy na konferenci Budoucnost českého exportu, kterou uspořádalo vydavatelství Mladá fronta v Ústí nad Labem a jejímž hlavním tématem byl právě Írán.

České firmy by se mohly podílet například na obnově dopravy. Téměř každé větší provinční město v Íránu zvažuje stavbu metra, představuje to možné zakázky celkem až na pět tisíc vagonů.

„Koncem ledna by mělo doběhnout embargo na vývoz ropy a měly by skončit bankovní sankce,“ upřesnil na konferenci Filip Tůma, který kancelář CzechTrade v Teheránu povede. Právě nemožnost získat bankov-

ní úvěr pro byznys v Íránu a zákaz provádět přímé platby přes banky byly podle něj dosud největší překážkou obchodu. Ten šel během sankcí většinou přes třetí země, především Spojené arabské emiráty a Turecko.

METRO DO KAŽDÉ PROVINCE

Obnovený prodej ropy nyní přinese Íránu petrodolary, které bude moct vložit do kýžené obnovy země. „České firmy by se mohly podílet například na obnově dopravy. Téměř každé větší provinční město v Íránu zvažuje stavbu metra, představuje to možné zakázky celkem až na pět tisíc vagonů. Jde i o stavebnictví. Jen v Teheránu se plánuje výstavba 500 komerčních center. Jako požadavky mají Íránci nízkou energetickou spotřebu budov a také jejich zabezpečení proti zemětřesení,“ uvedl Tůma příklady některých příležitostí.

ČESKÝ PŘÍSPĚVEK. Organizace UNESCO zaštitila unikátní historické stavby, které stojí třeba v nejkrásnějším iránském městě Esfahán. Proti častým zemětřesením je mohou pomoci ochránit i české firmy.

Právě z pohledu zajištění budov se už začala o Írán zajímat například společnost Statical z Ústí nad Labem. Firma se specializuje na opravu budov, které mají poškozenou statiku. „Írán je zemětřesná oblast a má ze všech zemí druhý největší počet památek, které chrání UNESCO. Usilujeme teď například o zakázku na opravu jedné mešity nedaleko Teheránu, kterou poškodilo zemětřesení. Důležitý je pro nás také jih země, kde bylo mnoho budov poškozeno za někdejší války,“ uvedl na konferenci zástupce firmy Pavel Kulesa.

NĚMCI: NEJVĚTŠÍ VĚRITELÉ I DODAVATELÉ

S téměř 80 miliony obyvatel a zanedbanou infrastrukturou je Írán lákavé sousto pro investory a dovozce z Východu i Západu. Náměstek ministra zahraničních věcí Martin Tlapa ovšem připomněl, že čeští vývozci nebudou vstupovat na nedotčený trh. „V době západních sankcí se Íránci samozřejmě poohlédli po jiných zemích,

takže už je tam připravená velká konkurence,“ sdělil Martin Tlapa. Podle něj je na druhé straně výhoda v tom, že má Česko i bývalé Československo v Íránu dosud velmi dobré jméno.

Exportní garanční a pojišťovací společnost EGAP již před uvalením sankcí na Írán pojistila mnoho projektů a v současnosti zaznamenala vůli iránské strany splatit i dosud neuhrazené částky. „Ovšem i po skončení sankcí to bude pořád země, která je z hlediska vývozního rizika podle kategorizace OECD v sedmé, tedy nejrizikovější skupině zemí, takže ani pak nebude pojištění vývozu levné,“ připomněla Hana Hikelová, ředitelka komunikace EGAP. Podle ní jsou největšími věřiteli Íránu v současné době Italové a Němci.

Právě Německo se ovšem podle Filipa Tůmy na druhé straně zároveň už teď etabloje jako silný hráč usilující o pozici hlavního zahraničního dodavatele Íránu. „Těžší z toho, že už v minulých desetiletích umožnilo Íráncům studovat na němec-

ZLEPŠIT IMAGE. Některé muslimské státy nás v současnosti bohužel vnímají jako islamofobní zemi, upozornil ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek.

Foto: profimedia.cz

kých univerzitách,“ podotkl Filip Tůma.

RADEŽI ŘÍKEJTE PERSÁNÉ

Z hlediska kulturních odlišností Tůma připomíná hlavně fakt, že dnešní Írán je v podstatě historická Persie, která platila za jedno z nejvyspělejších center, odkud se ve starověku šířily základy euroasijské civilizace. „Pokud budete mít jednání s Íránci, doporučuji nazývat je Peršany. Oni jsou na tuto část historie velmi hrdí, a prolomíte tak ledy.“ Na dobrou kvalifikaci Íránců poukazuje podnikatel Pavel Kulesa, který už v Íránu jednal s tamějšími případnými klienty. „Lidé jsou tam vzdělaní, dokážou odborně hovořit v angličtině a vědí, o čem mluví,“ říká Pavel Kulesa.

O pomoc při vstupu nebo návratu na íránský trh se již nyní mohou vývozci obracet přímo na agenturu CzechTrade, případně na Klientské centrum pro export, které slouží jako hlavní rozcestník pro kontakt vývozců a ekonomické diplomacie.

LIDNATÝ TRH. Podle Filipa Tůmy, který pobočku CzechTrade povede, by mohl mít Írán v roce 2030 už 90 milionů obyvatel.

DO TEHERÁNU. Generální ředitel agentury CzechTrade Radomil Doležal věří v potenciál íránského trhu, kde by měla agentura zprovoznit svou pobočku v průběhu první poloviny příštího roku.

Foto: Martin Pinkas 3x

Muže, který chtěl zabít Hitlera, bychom měli znát

■ Evropskou filmovou cenu pro nejlepšího herce by v sobotu mohl kromě Michaela Caina nebo Colina Farrella získat i 36letý Němec **Christian Friedel** za svůj nepřehlédnutelný výkon ve filmu 13 minut. Drama o nutnosti postavit se zlu natočil Oliver Hirschbiegel. I jeho novinka se týká Hitlera. Sleduje Georga Elsera, muže, který se v listopadu 1939 pokusil časovanou bombou Führera zabít, ovšem shodou okolností ho o třináct minut minul.

Iva Přivřelová

E15 V Německu se film jmenuje Elser. Znamená to, že je tam Elserův osud známý? Moc dobře ne. Já ho bohužel také neznal, dokud jsem nečetl scénář. Nacisti zničili všechny Elserovy věci a jeho rodina o něm až do konce osmdesátých let nemluvila. Po roce 1945 se na válku moc nevzpomínalo. Běžný člověk, který už v letech 1938 a 1939 nezavřel oči a bojoval proti bezpráví, mnohým připadal neuvěřitelný. Teď je na čase jeho příběh převyprávět. Úkolem našeho filmu je také zajistit, aby o Elserovi vědělo víc lidí.

E15 Nebo aby ho začali uznávat. Ti, kteří ho znali, ho prý nepovažovali za hrdinu. Dlouho byl považován za teroristu. Ale z dnešního hlediska šlo o odbojáře. Někdy dostal i nálepku bláznů. Jeho rodina ho znala jako muzikanta, laskavého muže a najednou se pokusil o politický atentát. Zvláštní kombinace.

E15 Setkal jste se s Elserovými příbuznými?

Foto: profimedia.cz

Bohužel až po natáčení. Poznal jsem jeho synovce, který mi řekl, že má jen pár jeho fotografií a jeho foták. Všechno ostatní bylo zničeno. Jeho rodinu zatkli a vyslyšeli, ale zemřel jen Georg. Ovšem i tak to bylo pro všechny dost tvrdé. A to je jediné, co od nich vím.

E15 Z čeho jste tedy vycházel? Asi neexistují žádné záběry Elsera.

Ne. Ale to mi nevadilo, měl jsem aspoň víc prostoru pro fantazii. Náš film je hodně o interpretaci, když o Elserovi moc nevíme. Alespoň jsem tedy necítil takový tlak.

E15 Jak náročné bylo natáčení scén mučení a výslechů? Dost. Dostal jsem se až na svou psychickou a především fyzickou hranici. Ve svěřací kazajce jsem začal trpět klaustrofobií. Ale jak to vše bylo náročné, jsem

pocítil až po konci celého natáčení, na krátkou dobu to pak bylo docela těžké. Během natáčení pomáhalo, že jsem se soustředil na postavu a na práci.

E15 Četl jste v rámci přípravy knihy o nacismu a třicátých letech v Německu? Moc ne. Asi by to bylo inspirovající, ale já už hrál v jiných filmech a divadelních hrách z této doby a něco jsem se o ní naučil. V tomto filmu

bylo důležitější předvést skromného, normálního, sympatického Georga Elsera.

E15 Cítíte k Elserovi jako k charakteru větší zodpovědnost, když skutečně žil? Protože o něm víme tak málo, blížil se vlastně spíš fiktivní postavě. Když jsem hrál básníka Heinricha von Kleistu v Lásece šílené, také jsme o něm nic moc nevěděli, známe jen jeden jeho portrét a jeho dopisy, což je ovšem víc literatura než běžná soukromá korespondence. Takže i u něj jsem měl hodně prostoru k interpretaci.

E15 Přemýšlel jste o tom, co by se stalo, kdyby se na podzim 1939 Elserovi povedlo Hitlera skutečně zabít? Válka už v té době začala. To je zajímavá otázka, dobrá pro fantazii, ale je to všechno kdyby. Možná by se z Hitlera stal mučedník. Ale nevím. Nejsem ve spekulování dobrý.

E15 Jak se vám pracovalo s Oliverem Hirschbiegelem? Moc dobře. On je impulzivní a empatický člověk i režisér, pracuje velmi precizně. Každý z nás měl na Georga Elsera vlastní pohled, konstruktivním způsobem jsme je zkombinovali. To jsem si moc užil. Oliver je velmi otevřený a milý a mohl jsem ho konfrontovat se svými názory. Po týdnu jsme byli tým.

E15 A jaký je Michael Haneke, s nímž jste natočil Bílou stuhu? Dost jiný. Ale oba jsou velmi precizní. Michael víc naslouchá hercům, Oliver se na ně víc dívá. Michael má velmi specifický náhled na svou práci, Oliver je mainstreamovější. Ale pro mne jsou oba umělci a velmi zajímavé osobnosti.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Celý rozhovor na E15.cz

Anarchoterrorista Fawkes dál inspiruje

■ Na předvánoční pulty se dostává druhé vydání kultovního komiksu V jako Vendeta. Jde o nesmírně důležité dílo, jehož vydání je více než aktuální.

Stanislav Šulc

„Teď je rok 1988. Margaret Thatcherová zahajuje třetí období ve funkci a mluví sebevědomě o tom, že Konzervativní strana dovede v nepřerušném sledu vládnutí zemi až do příštího století. Mojí nejmladší dceři je sedm a bulvár se rozepisuje o možnosti vytvořit koncentráky pro lidi s AIDS. ... Vláda vyjádřila touhu vymýtit homosexualitu, dokonce i jako abstraktní pojem, a člověk může jen hádat, proti které menšině se začnou vytvářet zákony

SLAVNÁ MASKA. Vítězství jednoho muže není důležité, uspět musí myšlenka.

příští. Přemýšlím o tom, že seberu celou rodinu a brzy z téhle země vypadneme. Vládne tu zima a zlé úmysly a mně se to tu nelíbí.“

Tak Alan Moore uzavřel předmluvu k souhrnnému vydání svého slavného komiksu V jako Vendeta na sklonku osmdesátých let.

A není nic aktuálnějšího v těchto měsících než právě jeho komiksová oslava anarchie a vzdoru moci, která se zbláznila.

Komiks, který ve druhém vydání připravil BB art, zachycuje příběh teroristy, jenž vraždí, vyhazuje do povětří důležité budovy

a nabourává televizní vysílání svými vlastními vstupy. Jeho skutečnou totožnost a stávající pobyt se snaží zjistit celá mašinerie totalitní vlády, která je extrapolovanou verzí thatcherovské vlády. Nebo alespoň vlády, jak ji vnímal právě Moore a spolu s ním

řada britských i světových intelektuálů.

Komiksově i literárně obdivuhodné dílo Alana Moorea a Davida Lloyda za desítky let od původního vydání prošlo mnoha interpretačními vlnami a má své zaryté příznivce i odpůrce (ostatně stejně jako vláda Železné lady). Ne náhodou se právě maska hrdiny označujícího se za Guye Fawkesa stala symbolem boje s establishmentem či hlavní maskou skupiny Anonymous. A jak naznačuje aktuálnost Mooreovy předmluvy, dnes znovu platí, že je důležité Vendetu číst a snažit se vzít si to podstatné z její svéhla- vosti a bezohlednosti.

Alan Moore, David Lloyd:
V jako Vendeta

Nakladatelství: BB art, 2015
Překlad: Richard Podaný
Hodnocení: 90 %

A151012191

INZERCE

Od ideje k opráskům

Milan Ducháček

Nevěděli jste něco o pozdně středověké Praze a báli jste se zeptat? Husovský rok přinesl i výstavu o odkazu husitství v metropoli a s ní spojený svazek popularizačních textů.

Kniha vytištěná na křídě se honosí bohatým obrazovým doprovodem a odhaluje odborné pozadí expozice, která je do ledna k vidění v Clam-Gallasově paláci. Především však bilancuje domácí husitologické bádání za poslední čtvrtstoletí. „Čisti“ historikové v čele s Petrem Čornejem, ale i archeologové, literární historikové, teologové a historikové umění se sešli, aby zrekapitulovali současný pohled na roli hlavního města při zrodu „české reformace“ a jejich ohlasů v pozdějších epochách, od Prahy v době „království dvojího lidu“ po postmoderní chaos.

Jednotlivé příspěvky odhalují, že husitství, proklínané, obdivované, avšak vždy napl-

ňované aktuálními politickými tužbami, se do pražské paměti promítlo skutečně hluboko. Národnostní proměna v důsledku ořesů „podzimu středověku“, ale i pozdější snahy přihlásit se k husitskému, luteránskému či obecně náboženskému odkazu Jana Husa (případně se vůči němu vymezit) se odrazily nejen v umělecké a literární tvorbě, ale i na architektonické podobě pražských předměstí, v učebnicích či vojenské symbolice. „Publikace k výstavě“ tedy shrnuje i „druhý život“ husitství, od barokního důrazu na útrapy, kterým od „živlů surových a rozsápaných“ čelili katolíci po speciální díl „oprásků sčeskí histeryje“. Zdařilá a čtivá retrospektiva.

Autor je spolupracovníkem redakce

Petr Čornej a kolektiv: Praha Husova/husitská 1415–2015

Nakladatelství: Archiv Hlavního města Prahy – Scriptorium, 2015
Hodnocení: 80 %

TIPY NA VÁNOČNÍ DÁRKY

VANOCE.HLEDEJCENY.CZ

UVEDENÉ OBRÁZKY JSOU POUZE ILLUSTRACNÍ.
KONKRÉTNÍ ZBOŽÍ NAJDETE NA VANOCE.HLEDEJCENY.CZ

HLEDEJCENY.cz

Foto dne

Foto: XXX

SVATÁ BRÁNA. Papež František zahájil ve Vatikánu mimořádný Svatý rok, který se ponese ve znamení milosrdenství. Po mši před bazilikou svatého Petra otevřel v chrámu Svatou bránu a za ním jí pak prošel jeho předchůdce Benedikt XVI., kardinálové, biskupové a kněží a po nich pak účastníci mše. Po zbylé období zavřená brána se při této příležitosti otevírá už 700 let formulí Otevřte mi bránu spravedlnosti, již František pronesl italsky.

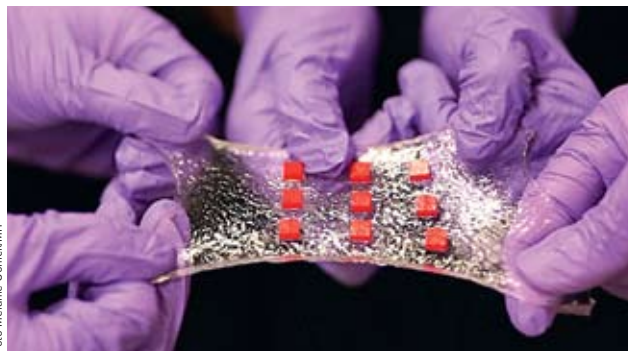
Vědci zjistili, že...

...hydrogel může sloužit jako chytrý obvaz

■ Bioinženýři z Massachusettského technologického institutu představili něco, co by šlo nazvat novou generací obvazového materiálu.

Lékaři dostávají vítaného pomocníka v podobě pružného, průsvitného gelu. Nejenže snadno přilne k tělu, ale poslouží také jako nosič čipů, které zajistí například měření tělesné teploty nebo postupné uvolňování léčebných látek. Do hydrogelového chytrého obvazu lze také

vestavět mikrokanálky, jimiž se léčivá látka dostává přímo do poranění – odpadají tak pravidelné převazy umožňující například dodávat léčivou mast. Hydrogel může

NOVINKA. Lékaři kladou na pružný hydrogel červené hranolky z polymeru, které obsahují čidla a další elektronické prvky.

také obsahovat elektrické vodiče napájející světelné diody nebo teplotní čidla.

„Je to univerzální matrice pro další pomocné prvky při léčbě,“ uvedl jeden z vynálezců gelu Hynwoo Yúk. Skvělá je podle něho možnost kombinovat působení vestavěných prvků. Senzor například zjistí změnu teploty ve zranění, možná začínající zánět, a vyšle signál k řídicímu čipu, který spustí mikročerpadlo, jež prostřednictvím kanálků natlačí externě uložený tekutý lék přímo k ráně. Je to rychle, přesně a funguje to samo, aniž by odborný personál

musel obvaz sundat a aplikovat daný lék.

Hydrogelový obvaz by mohl v budoucnu posloužit například při léčbě popálenin nebo kožních onemocnění. Nic však nebrání ani použití uvnitř těla, materiál by mohl fungovat například jako nosič čidel pro měření hladiny cukru v krvi nebo nervových sond. „Elektronika je suchá a tvrdá. Proto si s lidským tělem, které je mokré a měkké, příliš nerozumí. Náš gel se tak může stát dlouho očekávaným tlumočnickem,“ uvedl další z týmu vývojářů Suan-che Čao. /msc/